

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1065
van **FREYA PERDAENS**
datum: 2 juni 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Waterverbruik - Evolutie

Op 19 juni 2020 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 1009) over de evolutie van het waterverbruik in Vlaanderen. In de cijfers van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) wordt voor huishoudens, industrie, energie (koelwater) en landbouw de evolutie bekeken. Voor die vier categorieën kan men dan ook in detail kijken naar de hoeveelheid leidingwater, oppervlaktewater (exclusief koelwater), grondwater, regenwater, koelwater en 'ander water' (water afkomstig van het product, ijs, afvalwater van een ander bedrijf of (drink)water dat tussen bedrijven verhandeld wordt) die verbruikt worden. Ik stelde toen deze vraag omdat, wanneer men dieper in de cijfers duikt, er geen jaarspecifieke cijfers voor grondwater- en regenwaterverbruik voor landbouw blijken te zijn, omdat er geen totale meting gebeurt. Mede daardoor is er geen belangrijke evolutie waarneembaar voor het totaal waterverbruik in de periode 2000-2018.

De minister gaf ook nog aan dat het waterverbruik wel grotendeels gerapporteerd wordt via de aangifte voor de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater. De aangifte is verplicht vanaf een verbruik van 500 m³ water per jaar. Deze informatiebron bevat dus niet het gehele waterverbruik voor de landbouw. Voor de jaren 2017 (39 miljoen m³) en 2018 (44,5 miljoen m³) is in deze cijfers wel een stijging zichtbaar van het grondwaterverbruik van respectievelijk 11% en 27% t.o.v. 2016 (35 miljoen m³). De droge zomers van 2017 en 2018 zijn hiervan meer dan waarschijnlijk de oorzaak.

Betreffende deze cijfers gaf de minister in haar antwoord ook het volgende mee: "Los van de toename in 2018 was er in de heffingendatabank al eerder een toename zichtbaar van het grondwaterverbruik door de landbouw. Die toename wijst er vooral op dat de heffingendatabank steeds vollediger wordt. Het cijfer van de heffingendatabank komt ook steeds dichterbij de buurt van het constante cijfer dat gebruikt wordt in de milieuraapportering. Als die tendens zich doorzet kan dat constante cijfer vervangen worden door de jaarspecifieke cijfers uit de heffingendatabank."

Tijdens de vergadering van de commissie Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie van 1 juni 2021 bevestigde de minister ook dat ze de VMM de opdracht had gegeven om op basis van de reeds beschikbare gegevens en in samenwerking met het departement Landbouw een actueler cijfer te verkrijgen. Ook gaf ze aan dat we dat zo snel mogelijk moeten doen, indien mogelijk al voor de cijfers van 2021, maar zeker voor de cijfers van 2022.

1. Zijn de cijfers voor 2019 van het waterverbruik reeds beschikbaar? Kan de minister het verbruik doorgeven voor de categorieën huishoudens, industrie, energie (koelwater) en landbouw?
2. Welke trends van de voorbije jaren zetten zich door in 2019, waar zijn er verschillen? Wat zijn hiervoor de mogelijke verklaringen?
3. Kan de minister voor landbouw ook de cijfers doorgeven van het waterverbruik gebaseerd op de heffing op de winning van grondwater van de afgelopen vijf jaar? Zette de stijgende trend in verbruik die aanwezig bleek in 2017-2018 zich door?
4. Is ondertussen al duidelijkheid voor welk jaar (deels) gewerkt zal worden met gemeten cijfers uit de heffingendatabank in plaats van met het constante cijfer voor grondwater- en regenwaterverbruik dat nu voor landbouw gebruikt wordt?

ANTWOORD

op vraag nr. 1065 van 2 juni 2021

van **FREYA PERADENS**

1. De cijfers voor 2019 zijn inderdaad al beschikbaar en worden weergegeven in tabel 1 van bijlage.
2. De waterverbruikscijfers voor 2019 over alle sectoren heen zijn over het algemeen vergelijkbaar met die van 2017 en 2018. 2019 was dan ook opnieuw een relatief warm en eerder droog jaar, weliswaar minder uitgesproken dan 2018 (zie figuur 1 in bijlage). Over de hele periode 2000-2019 bekeken, vertonen de waterverbruikscijfers van alle sectoren samen volgende evoluties:
 - koelwater: opmerkelijke daling;
 - leidingwater: lichte daling;
 - oppervlaktewater: lichte stijging.
 - grondwater: duidelijke daling;
 - hemelwater: langzame toename;
 - ander water: (relatief) sterke toename.

De daling van het koelwaterverbruik heeft vooral te maken met de sluiting of ombouw van steenkoolcentrales. De toename van het hemelwaterverbruik kan onder andere gekoppeld worden aan de verplichting van een regenwaterput bij (ver)nieuwbouw sinds 2004. De daling van het grondwaterverbruik situeert zich vooral bij de industrie. De stijging van het oppervlaktewaterverbruik in de periode 2012-2015 is hoofdzakelijk terug te brengen tot een nieuwe installatie voor vloeibaar gas in Zeebrugge.

De periode 2017-2019 werd gekenmerkt door een aantal uitgesproken warme en droge periodes. Het effect weerspiegelt zich vooral in een toename van het grondwater- en oppervlaktewaterverbruik in de landbouw.

- 3-4. Zoals reeds aangegeven in de commissie leefmilieu op 1 juni 2021, en waar u in uw vraag naar verwijst, vind ik het belangrijk om over nauwkeurige cijfers te beschikken. VMM stapt daarom af van de aanpak waarbij het grond- en het hemelwaterverbruik van de landbouw constant gehouden werd. Het hemelwaterverbruik wordt nu gerapporteerd zoals het in de heffingendatabank is opgenomen (4,3 miljoen m³ in 2019).

Voor grondwater wordt een lage, hoge en gemiddelde inschatting gemaakt. Voor 2019 is de lage inschatting het cijfer dat uit de heffingendatabank komt. De cijfers voor de voorgaande jaren worden gecorrigeerd voor de trend waarmee de heffingendatabank in de loop der jaren vollediger is geworden. Vervolgens wordt een hoge inschatting gemaakt door de cijfers voor de lage inschatting te vermenigvuldigen met 1,5. Die factor werd afgeleid uit de vergelijking van de lage inschatting voor 2005 met de inschatting van een ILVO-studie uit 2007.

BIJLAGE

[Tabellen](#)